ءار جۇرتتىڭ ەڭبەكشىلەرى، بىرىگىڭدەر!

باسقارما ورنى: تروىتسكى كوشەسى، 40-ىنشى ءۇي، تەلەفون نومەرى 1—96

جەتىدە ءۇش رەت شىعادى

قازاقستان ورتالىق كەڭەس اتقارۋ كوميتەتى مەن ر.ك.پ. قازاقستان ولكە كوميتەتىنىڭ گازەتى.

ەڭبەكشى قازاق

ادرەسى: Оренбург, Ред. газеты „ЭНБЕКШИ КАЗАК"

Энбекши Казак
Орган ЦИК и Крайкома Р.К.П.(б) Киррреспублики

1921 جىل 7 دەكابردەن شىعا باستادى.
جەكە سانى 5 تيىن.

گازەت باعاسى
ءۇش ايعا — 1 سوم 45 تيىن
التى ايعا — 2 » 80 »
ءبىر جىلعا — 5 » 50 »
كەمى 10 دانادان ... جىبەرىلسە ...
20% كەمىتىلەدى.

كۇندە شىعىپ تۇرادى.

اپرەلدىڭ 15-ىنەن باستاپ سەيىز بىتكەنشە «ەڭبەكشى قازاق» كۇندە شىعىپ تۇرادى.

№ 315 — 1925 جىل اپرەلدىڭ 16-ى، بەيسەنبى — № 315

قازاقستان يەسى بەسىنشى كەڭەستەر توبىنا سالەم.

بەسىنشى توي ىسكە كىرىستى.

بۇگۇن قازاقستاننىڭ بەسىنشى تويىنىڭ اشىلىپ، ىسكە كىرىسىپ جاتقان كۇنى.

تويىنىڭ بولعانىنان بولادى دەگەنى قىزىق — دەگەنىمىز، قازاق استاناسى اق مەشىتكە كوشەدى ەكەن، بۇرىن شەتتە جۇرگەن جەتى سۋ، سىرداريا ەڭبەكشىلەرى دە وسى تويعا وكىلىن جىبەرىپ، قازاق ەڭبەكشىلەرى بولىپ ءبىرىنشى رەت باسىن قوسادى ەكەن — دەگەن قابار قازاق دالاسىنا تەگىس تاراپ، بەينەتقور قازاق ەڭبەكشىلەرىنىڭ بارىنىڭ ءبىر سانات جۇرگەن كۇندەرى بۇگۇن تولىپ وتىر.

ەڭبەكشى ەل، ەزىلگەن كەدەي بۇل سەكىلدى ۇلى تويلاردان كوپتى دامە ەتەدى. قازاق ەڭبەكشىلەرى بولىپ باس قوسقان ۇلى تويعا مۇڭ-مۇقتاجدارىنىڭ ءبارى اينىلىپ، كەم-كەتىكتەرىنىڭ جويىلۋىنىڭ شاراسىن قاراستىرۋدى تىلەيدى. وسى نيەت بەن قازاقستاننىڭ تۇكپىرىندەگى ەلدەر ورتالارىنان وكىلدەرىن سايلاپ جىبەرىپ وتىر، تويعا سىنانى ايت دەپ تاپسىرىپ وتىر. ەل وكىلدەرىنىڭ مۇڭ كەن قولامى مەن ەسەبى، تويىنىڭ تالقىعا سالىپ شەشۋىندە ءسوز جوق.

قازاق ەڭبەكشىلەرىنىڭ اراسىندا سەنىمى كەن ءىس ءالى كوپ، كوپتى ...

جاڭاعاداي ... ولكەنىڭ ... شارۋا- شىلىعى ... قازاق اراسىندا ... ءۇشىن ... جۇمىستىڭ ... ۇيىمدارى ... قازاق ... قازاق ... ۇرانى ... سىرتقى ... ءادىلدىك ... «سوز قولدانۋ» ... ءالى كوپ ... «ەڭبەكشى قازاق» ... ءىس جۇرگىزۋ ... بولعان ... ءبىر نارسە قالماعان ... ءالى جوق. ءبىراق سونى قالاي بارلىققا كەلتىرۋدىڭ شاراسىن تابا المايدى.

مىنە قازاق ەڭبەكشىلەرى بولىپ باس قوسقان ۇلى تويعا، وسىنداي كەم-كەتىكتەرىنىڭ تولىق سويلەنىپ، ءتۇزەل شاراسىن قاراستىرۋدى جالپى ەڭبەكشى ەل كۇتىپ وتىر.

بۇگۇن ۇلى تويىنىڭ جۇمىسقا كىرىسەتىن كۇنى.

رەسپۋبلىكەنىڭ ءتورت تۇكپىرىندەگى قازاق ەڭبەكشىلەرى ۇلى تويعا جالقىندى سالەمدەرىن جولداپ، ىستەرىنىڭ جەمىستى بولۋىن تىلەيدى. ەلاي.

ەرريو قۇلادى.

ۇرپانىڭ كۇن سايىن ىستەسى قۇرىلىپ، تاناپى تارىلىپ بارادى. دۇنيە سوعىسى ۋاقىتىندا ارانى اشىلعان بايلار قانعا مەيىرى قانىپ، ازىراق جايلانىپ سوعىس ارتىنان دەم الىپ قالدى. دۇنيەنى سىلكىندىرگەن رەتكە كەلگەن الاتىنيەگە كەلدى. ادام مىنە جىرىك كەتەتىبورگ ءىس باسىنان تايدى. انگليەدە ماكدونالد باسقاعان جۇمىسكەر ۇكىمەتى قۇرىلدى. پرانسيەدە ۇاق بايلار مەن جۇمىسكەر سوزىن سويلەيدى دەگەن ەرريو بيلىكتى قولىنا الدى. ەرتەپ بولسادا وسى سياقتى، ۇرپا ۇلكەسىندە ءبىر از كۇن تىنىشتىق زامانى ورناپ قالىق پايداسىن قاراستىرادى دەگەن ۇكىمەت قۇرىلادى.

ءبىراق بۇل بايانسىز بولادى، ماكدونالد ۇكىمەتى جۇمىسكەردىكى اتالسادا، ىشى اقتاي الان جوق بايلار ورتاسىنا قايىق ءبىرىپ، سولار نە ايتسا سونى ىستەيدى دە وتىردى. اياعىندا بايلار ءوزىن جۇمىسكەرلەرگە جەك كورىنىشتى قىلدى دا، بىلاي الىپ قويدى. گەرمانيە سايلاۋلارىنان دا ناشارلاپ وتىر. ۇلتشىلداردىڭ «بيسماركتە جولىنا ءتۇسۋ كەرەك» دەگەن پارلامەنت سايلاۋعا سالىپ وتتىڭ ارتىنان كىرى كەتەتەردىكى پەرزىدەنت قويىلاق بولىپ ارا ساتىعا تۇسىپ جاتۋى سونى ايقىن كورسەتەدى.

كەيىنگى قابارلارعا قاراعاندا پرانسيەنىڭ باس مينيسترى ەرريودە ءىس باسىنان تايىپ وتىر. سەبەبى: پرانسيە ۇكىمەتى اقشانى انگليە مەن امەريكەدەن العان. قاراجات جاعىنان بىرەۋگە تەلمىرۋدە ءبىر جاعىنان گەرمانيانىڭ ءبىر قالاي جەرىن تارتىپ الىپ وتىر سايلاسىن جۇرگىزىپ جاتىر، سونىمەن وندىق سىرتقى ساياساتى ۇرپاعا ابىلانتىلى. ۇرپا ۇلكەسىنىڭ ءتۇتىنى قالاي قاراپ ۇشسا، پرانسيانىڭدا ءتۇتىنى سولاي قاراي ۇشاق، باياعى شەبەرلىن ءىس اتقارىپ، كەتەتىبورگ اۋزىما الىنگەن زامانىندا پرانسيە قالاي دۇكەلدەمەي تاز تاليپىندا تۇرالسىن! پرانسيا اقشاسى ارزانداپ قۇنى كەتە باستايدى. سونىقتان دەمونتەزى اقشا اۋرتابالەن جونەۋ ءۇشىن ءبىرى كەمەپ بىلىرىنە الىم سالىۋ جوباسىن ۇزىپ قويدى. بۇلدا ۇكىمەتلارعا جاعىن مىنز دەمەس، ەرريو ۇكىمەتى جاعادان اقشا شىعارۋعا رەتىن تاعى تابا المادى. ۇكىمەتى قاراتارۋمەن جۇمىسكەردىڭ تابىسى اقشا ارزانداپ بوسقا قالادى. ول تابىستى سىرتقا شىعارىپ ساتىپ تاعى ءبىرى كەمەپ بىلىرى پايدالاناق. مىنە، وسىنداي ايلار مەن ەرريو ۇكىمەتىندە داعدارىس بولادى. قالاي ارپالىسسادا، ىشكى-سىرتقى ساياساتقا تۇتاپ بەرە المادى، ءىس باسىنان قۇلادى. كەيىنگى ۇكىمەت قانداي بوپ كەتەر كەلەر، ۇزىر ءالىم ەمەس. ۇرپا ۇلكەسىندە قانشا ۇكىمەت جاڭارسىن، قانشا ۇاكىل ارىۋاقتارعا سەنىسىن — جۇمىسكەر تالى بيلەپ، ونار ۇيان ەلدەر مەن تابىستاس ەر ۋاقىتتا تىنىشتىق ورنالاق ەمەس.

ي. ا.

شەت مامىلەكەتتەردە.

ەرريو ورنىنان تايدى.

پرانسيەنىڭ باس مينيسترى ەرريو ورنىنان تايدى. پرانسيەدە جاڭادان ۇكىمەت قۇرىلماق. ءبىراق ول ۇكىمەتنىڭ قانداي بولۋى ازىركە بەلگىسىزدەۋ. سولشىلار ۇكىمەت باسىندا قالۋعا ويلاسادا، ومان ىسكەشەل سىقات بەكەمەسى ەرىك بەرەتۋىلەمي ەمەس.

سونىقتان ءۇكى سولى رادىيكالى — ءبارى قوسىلعان قۇراما مينيستر جاسالۋعا كادىك. بۇعان بەريان، ءۇشىنشىر، دەمونتەزى باس بولماق. پارلامەنت ماكابيندا ۇكىمەت باسىنا پەيلەبە مەنىر دەگەن ۇكىمەت بار. پەيلەبەلى مينيستر بوپ سوعىس مينيسترىنىڭدە، مىندەتىن اتقارىپ تۇرار دەسەدى.

تەمقى كەمەسەرىنىڭ ۇشەسى جولداس روتشتەيىن پرانسيەدە ەرريو ۇكىمەتى جويىلۋ تۇۋرالى بىلاي دەيدى:

«— انگليەدە ماكدونالد ۇكىمەتى، پرانسيەدە ەرريو ۇكىمەتى كەتكەن ۇكىمەتتە ەش ءبىر جاقسىلىق قىلعان جوق. بولاتاق ۇكىمەت بۇلدىر تۇۋرالى شارا قولدانۋى ناسىنىز».

بەلگيەدە ۇكىمەت داعدارىسى.

بەلگيا كارولى باندەر بەلدەت، ۋاتىر سوم دەگەن ساتسيالىست بالتالارى مەن دەپۋتاتتار مەكەمەسىندە، ەناتور مەكەمەسىندە پەرىزەدەنتىنىڭ قىزمەتىن اتقارۋ تۇۋرالى سويلەسىنى.

سانسيالىستەر ساتسيالىست پارتياسىنىڭ ۇكىمەت سىنەقاتىناسۋى تۇۋرالى سويلەسۋگە تۇتەن جيلىس شاقىرىپ وتىر. ءتۇرلى قابارلارعا قاراعاندا، باندەر بالدەت باس بولعان ۇكىمەت قۇرىلاما دەگەن ءسوز بار.

انگليەدە قورعالامايتۇن جۇمىسكەرلەر پارتياسى.

كەلوستەر قالاسىندا انگليەنىڭ قورعالامايتۇن جۇمىسكەرلەر پارتياسى سەيزى اشىلدى. سەيزگە ماكدونالد ۇتىلى سياقتى بۇرىنعى جۇمىسكەر ۇكىمەتىنىڭ ادامدارى دا كەلدى. سەيز ءتور اعاسى «ماجىلىس اشقان سوزىندە: ءبىز جۇمىسكەرلەر ەڭبەك اقىنى مادەنى تۇرمىسقا جەتەرلىكتەي قىلىپ الۋعا تىرىسۋ كەرەك. جۇمىسكەر اقسى كەمىپ وتىرعانىندا پايدانىڭ از كوبىنە قاراپ وزگەرەتۇن بولماسىن» دەدى دەدى ايتقان.

بالپۇر قاشتى.

سۇرياالار ارابى داماسىق قالاسىندا ۇلكەن توپ جاساپ قىزىل كورسەتتى.

جيلعان توپ بالپور جاتقان ۇيگە قاراي بەتالعان (بالپور — انگليەنىڭ بۇرىنعى 1902 نىنشى جىلدان 1905 جىلعا دەيىن بولعان باس مينيسترى) توپتى بالپيسا انقلاب قۇلدان 50 شامالى كىسى جارالانعان. داماشىقتاعى وسى كونگى بيلەپ تۇرعان پرانسيا كاپيتالى ساراي-مەن سويلەسكەنىن كەيىن ايادا بەلگە ءمىنىپ سىردىرعان. بۇل ۋاقىتتا قىر كورسەتىپ جۇرگەن ارابتاردى اسكەر ايالدىرىپ قالعان.

بولگاريا الماعان.

1908 نىنشى جىلى پەرسيادەن قۋىلعان ەكسشا ءۇكىمەت ءالى پرانسيەدا 10 نىنشى اپرەلدە ءوتىپ بولعان.

ۇنىڭ ەسكى جولداستارى جينالىپ ولەمىنە سايلاسى ماعىنا بەرمەك بولىپ، ۇاقىمەت الىپدىڭ بالاسىنا كوڭىل ايتىپ تەلەگرام جىبەرۋ تۇۋرالى ماجىلىسكە جوبا ۇسىنعان. ءبىراق ول جوبا وتپەي قالعان. پەرسيەنىڭ استاناسى تەگەران قالاسىنداعى انگليە مەن پرانسيەنىڭ وكىلدەرى ارا تۇتقان مەسەنىنىڭ تۇزۇن قومەن ۇسىنعان.

انگليە مەن امەريكە قىتاي تۇۋرالى.

پەكيننەن (قىتاي استاناسى) كەلگەن امەريكەنىڭ بۇرىنعى قىتايداعى ەلشىسى شەرمان انگليە مەن امەريكەنىڭ باسى قوسىلعان ءبىر جيىلىسىندا انگليەمەن امەريكە ساۋدا جۇمىسىندا قانشا قىرىن قاباق كەلسەدە، قىتاي تۇۋرالى دەگەندە ءبارى ءبىر، دەگەن ساياساتى ۇقساپ ۇستادى. سوندىقتان ءبىر ۋاقىت قىتايدى جەكەمە بيلەپ توتۋىن الماعى.

قىتاي مەن جاپاننىڭ ءبىتىم شارتتارىن ءالى ورىنداۋى، قىتايدىڭ ۇكىمەتى ءوزىن ورنىنا كەلتىرىپ، ءوزىن ءوزى بيلەپ جۇمىسىن قوزعايتىن ەلدەر جۇمىسىنىڭ قۇلدان ساقتاۋى انگليە مەن امەريكە ءبىر ۋاقىتتا ۇستاپ دەگەن.

كەڭەستەر وداعىندا.

ۇشىنشى زاقاپقازيە كەڭەستەر سەيزى.

11-اپرەلدە اشىلدى. جولداس ارافەلاشۆيلى جاساعان بايانداماسىندا مىنانى ايتتى: «زاقاپقازيە ۇكىمەتىنىڭ قاسىدا، وسىدا زاقاپقازيە قۇراما رەسپۋبلىكەسىنىڭ قالقىنىڭ پايداسىنا بەيىمدى قاراي قۇرىلعانىن ايان كوردى. ۇشىنشىزدەگى جىلدا ۇلتقا تىنىشتىق ايان ورنادى. جول تۇزەلىپ بىتتى. ءار مال 1913 نىنشى جىل قانشا شارلانسا، وسى كۇنى سونشا شارلانىپ، تاسىلىپ جاتىر. ەندى ۇنان بىلاي 50 پروسەنت ارتىق شىعۋىن ءتۇرى بار. جۇمىسقا سالاتىق بار ەدى، وسى كۇنى ودا جوندەلىپ قالدى. كازىرگى ۋاقىتتا جەر كەلەتكىنى بۇعىنتە بار. بۇل قالىق بەن ۇكىمەت اراسىن كوپ جاقىنداستىردى. ۇمىل شارۋاسىنا تۇسەتۇن الىم ورنات ايتقانداعى ۇتەگەنگە 12 سومنان، جانعا 2½ سومنان ءتۇسەدى. ماقتا ەگۋ سوعىستان بۇرىنعىنىڭ 86 پروسەنتىنە جەتتى. تال ەگەن جەتكىلىكتى بولدى؛ اسقانى جوق. ۇاق ساۋدانىڭ 60 پروسەنتتى جاي ساۋدەگەردىڭ قولىندا، كەزدەسەپ ايقا 75 باكون كەلىپ تۇرادى...»

پارتيادا ەمەس ۋقتاندارادى جاۋاپتى قىزمەتكە الۋ.

10 نىنشى اپرەلدە كالەن ۋيەزىندە جاۋاپتى قىزمەتتەگى قارا شارۋانىڭ ءبىر تالاي ادامى ۋيەزدە جاۋاپتى ورىندارداعى قىزمەت ىستەۋگە الىنىپ وتىر.

بەنزا كۇبەرنەسىنىڭ جەر بولىمىندە قىزمەت ىستەۋگە كادەنگى سوقا ايدىپ جۇرەتۇن قارا تابان ءۇجىقتىڭ 8 ءى كىرىپ وتىر. جاۋاپتى ورىنعا كىرگىزىلگەن قارا شارۋا ادامدارىنىڭ ءبارى پارتيادا ەمەستەر.

لاتبيە كاپەراتيبتەرىنىڭ تەكسەرىلۋى.

مينيسك قالاسىندا لاتبيەنىڭ 11 تەكسەرۋشى مالدەكەتنىڭ ساياسي ۇيىم (گ. پ. ۋ.) ۇستاتقان الان. ولاردىڭ جۇرىسى، تۇرىسى، دا كۇۋەتتى — بارىدە وزدەرىنىڭ تىڭشى ەكەنىن كورسەتىپ وتىر. لاتبيە مەن بولگەنى جەردە لاتبيەنىڭ كاپراتيبى بار، تىڭشىلار سوعان كەلىپ لاتبيە سوعىس كەتەرالارىنان اقپ وتىرىك مالىمات بەن ساۋدەگەر بوپ كەلگەن ۇكىمەتتەن كەلىپ، ارسە ساتىپ الان بوپ جۇرىپ، ارتۇرلى قابارلاردى جينايتىن قايتادى ەكەن. جانا گازەتتەردە ساتىپ الىپ، اسكەردىڭ جاتقان جەرىن سوعىس تۇۋرالى ستاپ جاتقان پەلەندەرى بولسا، وزدەرىنىڭ ۇكىمەتتەنە تاسىپ تۇرادى ەكەن.

جەر جۇزىندەگى قارا شارۋالار كەڭەسىنىڭ ەكىنشى جيىلىسى.

اپرەلدىڭ 10 نىنشىدا وسى كۇنگى قارا شارۋالاردىڭ جەر ماسەلەسى تۇۋرالى جولداس ورىپ بايانداما جاسادى. بايانداماسىندا دۇنيە سوعىسىنان كەيىن امەريكە مەن ۇرپا قارا شارۋالارىنىڭ كەدەيلەنىپ قالعانىن سيپىرلار مەن كورسەتىپ بەرەتادى. جانا سالىقتا ۇرتۇسىپ، قاي جەردە بولسادا قارا شارۋا ادامدارى كەڭەستەر وداعىن كورىپ ويانۋعا كىرىستى. بايلار مەن قارا شارۋانىڭ اراسى انقالاپ اشىلدى. جەر جۇزىندەگى قارا شارۋالار كەڭەسى وسىدان پايدالانىپ قارا شارۋانى وياتىپ، ولارعا باسشىلىق قىپ قول ەلىپ، تيگىزىپ بىرلەستىرەتۇن شارالاردى قولدانۋ كەرەك دەدى.

جارعى جۇمىس ۋاقىتى.

كەڭەستەر وداعىنىڭ كەمەسەرلەر كەڭەسى، كەڭەستەر وداعىنداعى ۇكىمەت مەكەمەلەرىندە جۇمىس ۋاقىتىن ءبىرىنشى مايدان 30 نىنشى سەنتيابرگە دەيىن ساعات 9 دان 3 كە دەيىن بەلگىلەدى. مەيرام كۇندەرىندە ساعات ۇشتەن توقتاتۋعادا بولادى.

پامەشىكتەر قۋىلعان.

پامەشىكتەردى مۇلىكتەن قۋۋعا دەكرەت شىققاننان كەيىن پ... گۋبەرنەسىندە 181 پامەشىكتى قۋىلايىن دەپ تۇر.

كەڭەستەر وداعىندا باسپا ءسوز قىزمەتكەرلەرىنىڭ جالپى جيىلىسى.

كامۋنيستەر پارتياسىنىڭ ورتالىق اتقارۋ كوميتەتى 5-مايعا قارسى كەڭەستەر وداعىنداعى بارلىق باسپا ءسوز قىزمەتكەرلەرىنىڭ جيىلىسىن شاقىرۋدى كەرەك تاپقان.

قول ونەرى مەن كۇن كورەتۇندەر الىمنان بوسادى.

كەڭەستەر وداعىنىڭ ورتالىق اتقارۋ كوميتەتى كەمەسەرلەر كەڭەسىنىڭ قول ونەرى مەن كۇن كورەتۇندەردىڭ ءبىر قاتارىن الىمنان بوساتۋ تۇۋرالى شىعارعان قاۋلىسىن بەكىتتى.

التىن بايلىعى.

بايقال جاعاسىنداعى ايالاسى 10 شاقىرىمداي جەردە التىن كەنى تابىلعان، مىنە ءسىبىردىڭ بايلىعى.

5 - كەڭەستەر توبىنىڭ وكىلدەرى مەن سويلەسۋ.

اقمولا گۋبەرنەسىنىڭ جايى.

(اقمولا گوب اتكوم تورالاعى جولداس ورىنبايەۆ ۋلى مەن سويلەسۋ)

كوپەراتسيە جايى.

كوپەراتيب جۇمىسى جامان ەمەس. 1924 نشى جىلدىڭ ىشىندە 275 كوپەراتيب اشىلعان.

قونىستاندىرۋ جۇمىسى.

بيۋجەت جايى.

قالىق اعارتۋ جۇمىسى.

قازاق تىلىن جۇرگىزۋ.

ەگىن جايى.

مال شارۋاسى.

ايماقتىق پارتيا كوميتەتىنىڭ 3 - پلەنۋمى.

قازاقستاندا كەسىپشىلەر وداعىنىڭ جۇمىسى.

(بايانداماشى جولداس بابارسكي).

ۋداعىنىڭ جۇمىسىن ...

كەسىپشىلەر قوزعالىسىن قازاقتاندىرۋ.

كەسىپشىلەر وداعىنىڭ جۇمىسشىلار جانىنداعى شارۋاشىلىق جايى.

(بايانداماشى ...)

اۋىل ارالاسىنداعى سىتىر.

اۋىل دەگەنىمىز الى سول كۇيىندە.

ورىنبور گۋبەرنەسىنىڭ باسپا سوز قىزمەتكەرلەرىنىڭ 1 - جيىلىسى.

مەن جيىلعان دەمى.

(ق - شىلەر)

ەل تورمىسىن تىلشىلەر قالامىنىڭ سۋرەتتەۋى.

قازاق ٴتىلى.

سوزىڭقىراپ بارادى.

[illegible]

قارقارالىعا باسپا قانا كەرەك.

[illegible]

قار - قارا جارمەڭكەسى.

(جەتى سۋ گۋبەرنەسى)

159.9332

[illegible]

اۋلىيە - اتا ۋيەزىندە مالىمىز كەتتى

[illegible]

اۋرە قىلدى.

(اق - مەشىتتەن).

[illegible]

كەمشىلىگى كوپ ەكەن.

(ترمىز).

[illegible]

بۇلاي بولسا كەمشىلىگى كوپ ەكەن.

ع. م.

(اق - توبە گۋبەرنەسى)

24 نىشى جىلدىڭ كۇتەبىرىندە شالقاردا «قارىز سەرىكتىك دۇكەنى» اشىلعان. كوپ ادام مۇشە بولىپ جازىلعان. دۇكەن بىلقارۋشى كاشىشى ۋلى اق توبە گۋبەرنەلىك سەرىكتىگىنەن ەكى رەت اتشا الدى.

[illegible]

جاقسىنا تارتىپ ٴجۇر بىلەم.

(بورتە بولىسىنان)

[illegible]

ٴبىز ەلدىڭ جاقسىنا تارتىپ ٴجۇر بىلەم. الپىسباي ۋلى مىرزاعۇل.

مۇقتاج مەكتەپ.

(بورتە بولىسى)

[illegible]

بىنتا سالمايدى.

(سەمەي).

[illegible]

كىتاپ سىنى.

سوۋ تۇۋرالى اڭگىمەلەر.

ي. ۋ. ۋاگنەر. تۇركىستان باسپاسى باسقان. 88 بەت 30 ٴتيىن. تاشكەن 1924 جىل.

بۇل كىتاپشادا قازاقشا تىلىنە اۋدارىلعان ۋاگنەر كىتاپشاسىنىڭ ٴبىرى. كىتاپشادا جازىلعان ٴبارى جەمىستەرى ادامشىلىققا ايداي كەرەك.

ٴبىراق قازاقشاسىنىڭ ٴجونى تۇزۋ ەمەس. جانى جازىلعان جەرى، تاز-دىڭ شىشىنداي، ار. مۇندايى جەرلەرى 21، 26، 32، 35، 40، 43، 44 بەتتەردەن عانا تابىلادى.

بۇل قازاقشا كىتاپشانىڭ ٴتىلى، ەندى كوپ بوياۋدان امالرىنا كەلەيىك. قازاقشا جازۋ «باعىنى»، «بەلى»، «ەكەردە» مەن جەڭىلەنگەن. (9، 30، 32، 35، 38، 39، 48 بەتتەردى قارا).

مىناۋ باسىندا اق ملرالىق كەرىلىپ جاتقان قىر» (7 بەت)، «ورنىندا دوڭگەلەك تاس» (32، 37 بەتتەر)، «اۋە اينا ەسپالقى زات»، «ول ارقىلى كورىنۋ بولادى» (10 بەت)، «دۋبىنىڭ» (17 بەت) دەپ جازۋشى كەلەدى.

اق مارال بار ما؟ قار كەرىلەمە؟ ورمن ەتۋى، ٴتالاعان تاس مالتاداي دومالاق ەمەس پە؟ دوڭگەلەك بەتىن دومالاقتىڭ ايىرماسى زور ەمەس پە؟ جازۋشىنىڭ بىلمەي دومالاق، ورنى دوڭگەلەك دەپ بولا ما؟ اۋەنىڭ نەمەسى اينا سىياقتى؟ دۋبىنى قاي قازاق بىلەدى؟ تۇبىم كەرەدىڭ 28 بولەگىنىڭ ٴبىرى دەپ ونە شىنىنا قالام قايدا؟ «مۇنداي مۇزدى ورنىندا ٴبىزدىڭ قىبقازدادا بار» (27 بەت) دەپ جازۋشى كەلەدى. قىبقاز قاشان ٴبىزدىكى ەدى؟ مۇنداي مۇزدى ورمن الىپ، الاي، تىل بىلعانىنا جوق پا ەدى؟

«سوۋدىقتان شىققان مۇز تاۋلار تەڭىزگە جەتىپ، سول بويىندا تولقىن استىنا سۇڭگىپ كەتەدى» (28 بەت) دەپ جازۋشى كەلەدى. مۇز سۋدان جەڭىل، ونى ورىنىندا جازىپ وتىر. مۇزدىڭ سۋ بەتىندە ٴجۇزىپ جۇر- گەنىن كورمەگەن ادامنىڭ كوزى شىقسىن. ەندى بۇل مۇز مۇزدا قالاي سۇڭگىپ ەدى؟ سۇڭگىپەدى دەگەنى ادامشانى. مۇز مۇزعا قايتقاي، پارا قونتاي بانادىدا. سۋدا دۋرە دى. «وزدى تاس ايلاپ مۇزعا» سالعاندا ٴوزى سۇڭگىمەيدى.

[illegible]

باقسعا سوت.

[illegible]

…سوت الدىندا وتىرماس ەدى،» دەيدى. تاۋقورعىن.

شعارۋشى: سادۋاقاس ۋلى سماعۇل.
باسۋشى: قازاقستاننىڭ ورتالىق كامىتەتى.
Редактор С. Садвакасов.
Издатель КЦИК.
Краевая Киргизская тип. Киргосиздата Оренбург, Караван-Сарай.
Киргларлит № 33. Тираж 6000.